

Toekomst voor de Radar van Haaltert

Dagelijks gebruiken nog vele inwoners van Haaltert de naam 'de Radar', al was het maar om uit te leggen waar een straat in die buurt zich bevindt. De naam is als een extra woord in ons lokaal woordenboek.

De Radar is ons collectief bezit. De twee masten, een referentiepunt in het landschap sinds 1958, zijn een zeer vertrouwd gezicht in Haaltert. Ieder decennium heeft de toren ingespeeld op de nieuwe behoeften van mensen. Kan hij dit ook in de toekomst?

Demonstratie op expo 58

Door de toenemende burgerluchtvaart in de jaren vijftig ontstond de noodzaak om de aanvliegeroutes van steeds meer vliegtuigen vanuit Zaventem te controleren. Daarom werd op het hoogste punt, meer dan 70 meter, tussen Kerksken en Denderhoutem, een radar geplaatst. Het landschappelijk uitzicht op de regio is er adembenemend. De kleine mast van vijftig meter hoog had een radar met een ronddraaiende antenne, die de positie van de aankomende vliegtuigen kon bepalen. De grote mast van zestig meter had een straalverbinding met Zaventem. Tijdens de wereldtentoonstelling van 1958 te Brussel werd een demonstratie opgezet. Naast paleis zeven van de Expo werd tijdelijk een ontvangstantenne geplaatst, zodat de vele bezoekers kennis konden maken met deze nieuwe technologie.

Semafoondienst

In de jaren zestig werd de Radar ook gebruikt voor een semafoondienst, voor heel België. Semafoonie is een draadloze telecommunicatiedienst waarmee korte numerieke berichten in één richting kunnen worden doorgestuurd. SMS avant la lettre, zeg maar. De ontvangsttoestellen waren zo groot als een stevig boek. Belgacom startte met een semafoondienst in 1966. In 1989 werd een nieuw semafoonnet van de tweede generatie in gebruik genomen. Met die tweede generatie werden de ontvangers,

Guido Van Rossen

▲ Kleine mast

men sprak van een "bieper", ongeveer zo groot als een luciferdoosje. Tevens werd de site jarenlang gebruikt binnen het internationaal radionetwerk

van Interpol om de grensoverschrijdende criminaliteit te bestrijden. Jaarlijks wordt de grote mast nog gebruikt als relaisstation om de beeldsignalen van de wielerronde van Vlaanderen door te seinen naar de toren van Sint-Pieters-Leeuw. Vandaag wordt de grote mast vooral gebruikt door twee gsm-providers, Mobistar en Proximus, voor hun netwerk.

Creatieve toekomstmogelijkheden

De site moet nog door de gemeente worden aangekocht, voor de bouw van een politiekantoor. Dat er een politiekantoor komt is nog niet zeker, maar dat mag niet beletten om nu ook een duidelijke tweede bestemming voor de Radar uit te werken. Wat de gemeente er nu mee doet, is hopelijk geen voorafspiegeling van de toekomst. Momenteel gebruikt de gemeente het terrein als opslagplaats voor paletten met stenen, overschot van rioleringsbuisen en vrachtwagenladingen maaisel en groenafval. De zaal van de radarapparatuur is volgestouwd met podia, stoeltjes, nadarhekken en allerhande spullen voor feestelijkheden. Hopelijk een fenomeen van voorbijgaande aard.

Natuurpunt Haaltert hoopt dat het gemeentebestuur alsnog inziet dat we hier te maken hebben met een voorbeeld van industrieel erfgoed, uniek in België. Waarom de conciërgewoning, die nog in goede staat is, bijvoorbeeld niet inrichten en gebruiken als toeristisch kantoor? Waarom niet de zaal waar de radarapparatuur stond gebruiken als museum en ontvangstruimte en tegelijkertijd de apparatuur bewaren voor de toekomst? De inkomsten van het gebruik van de 2 gsm-providers moeten volstaan om de twee masten en zelfs nog wel wat meer zaken te onderhouden. Vanuit deze optiek is het ook te overwegen om via herstelmaatregelen de beklimming van de grote toren veiliger te maken. Het landschappelijk zicht op de Molenbeekvallei en de Dendervallei is er adembenemend en beslist een uitstapje waard. Natuur- en landschapstoerisme zitten volop in de lift. In elk geval moet de combinatie met de straling van de gsm-installaties grondig worden geëvalueerd.

Guido Van Rossen

▲ Grote mast

De garageruimte verkeert in goede staat en zou moeten volstaan om de waardevolle spullen van de gemeente in op te bergen. Volgens de provincie Oost-Vlaanderen zouden beide torens ook kunnen gebruikt worden voor de installatie van bescheiden windmolens. Zo zouden de torens opnieuw een eigentijdse (voorbeeld)functie krijgen. Stof voor een goed maatschappelijk debat.

INFO	Afdeling Haaltert
	Guido Van Rossen guido.van.rossen@telenet.be